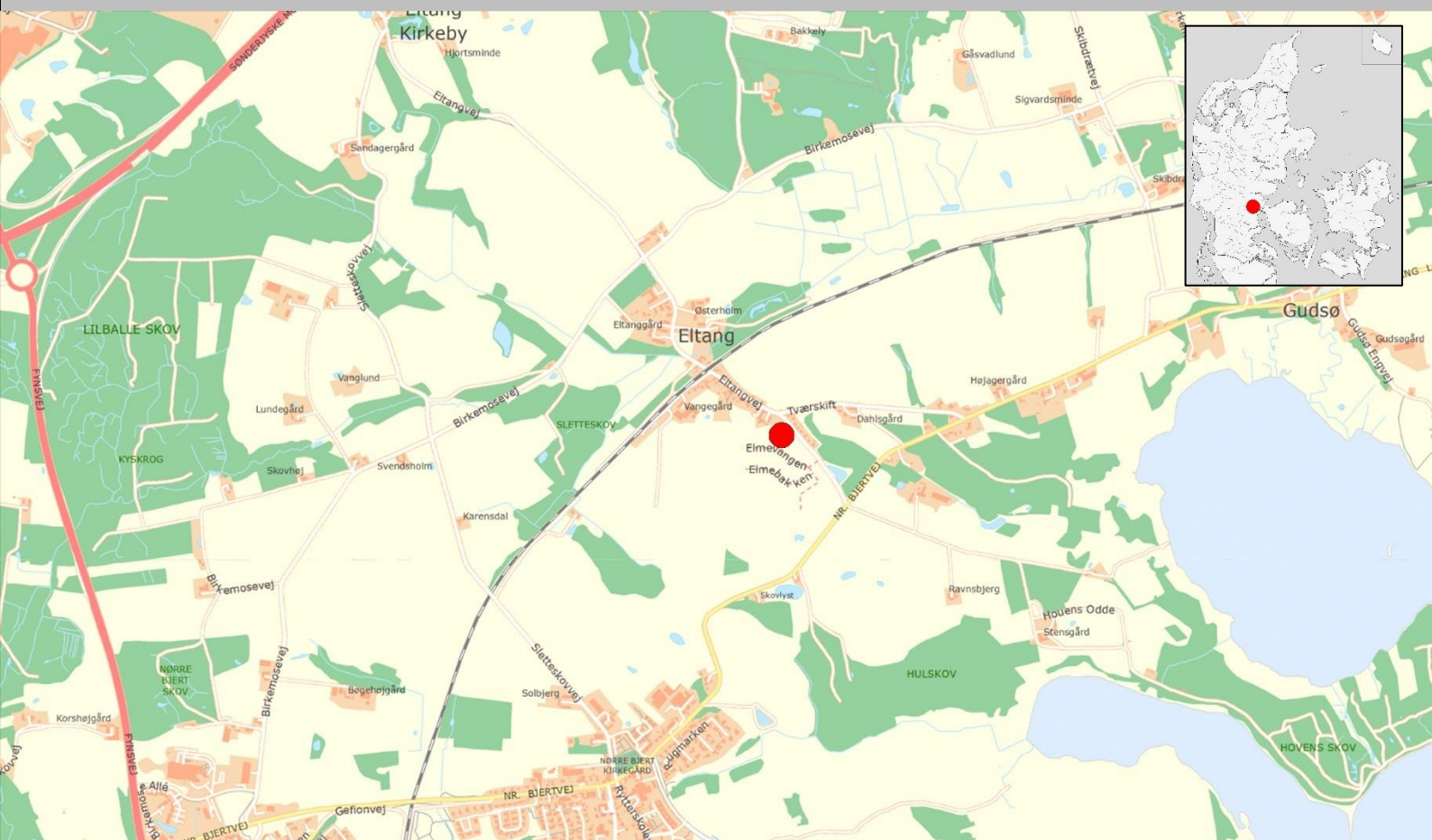

MKH 1901, Banggård (FHM 4296/2901)

Arkæobotanisk analyse af prøver fra en økonomibygning fra ældre førromersk jernalder

Mads Bakken Thastrup, cand.mag.

Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum

Nr. 40 2023

MKH 1901, Banggård II (FHM 4296/2901)

Arkæobotanisk analyse af prøver fra en økonomibygning fra ældre førromersk jernalder

---

Mads Bakken Thastrup, cand.mag.

Indledning

I forbindelse med en byggemodnings sag forestod Museum Sønderjylland under ledelse af Museumsinspektør Katrine Morberg Riss en arkæologisk udgravning på et 1485 m² stort område i det vestlige Kolding. På lokaliteten Banggård II (MKH 1901)¹ blev der påtruffet to hustomter; et hovedhus og en økonomibygning samt et mindre antal gruber fra ældre førromersk jernalder. I forbindelse med udgravningen blev der udtaget jordprøver fra de to hustomter til arkæobotanisk analyse.

Figur 1. Placeringen af lokaliteten (rød stjerne) – taget fra MKH 1901, Banggård II beretningen

Prøvebehandling

Efter endt udgravning blev jordprøverne floteret af Scanflot ved Niels Michaelsen. Floteringsanlægget består af et anlæg, hvor der tilføres vand gennem flere dyser nederst på en skrånstillet sliske, hvor også jordprøven påhældes. Efterhånden som vandstanden stiger, frigøres elementer i jordprøven, der er lettere end vandet, såsom forkullede planterester, som til sidst flyder ud over den øverste ende af slisken, hvor de opfanges i et stofnet med maskestørrelser på ca. 0,25 mm. Floteringsprøven i stofnettet tørres og er nu klar til

---

¹ MKH 1901, Banggård (FHM 4296/2901). Nørre Bjert sogn, Brusker herred, tidligere vejle amt, Region Syddanmark. Sted- og lok.nr.: 170206-96. UTM: 534039/6151568 zone 32.

gennemsyn, mens den tunge floteringsrest, der ligger tilbage i floteringsmaskinen efter den afsluttede floterings, kan soldes.

Det kursoriske gennemsyn

Resultatet af det efterfølgende arkæobotaniske kursoriske gennemsyn af prøverne fra økonomibygningen kan ses i tabel 1.

Gennemsynet af prøverne fra økonomibygningen blev foretaget af Ph.d. Neeke Hammers på Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum.

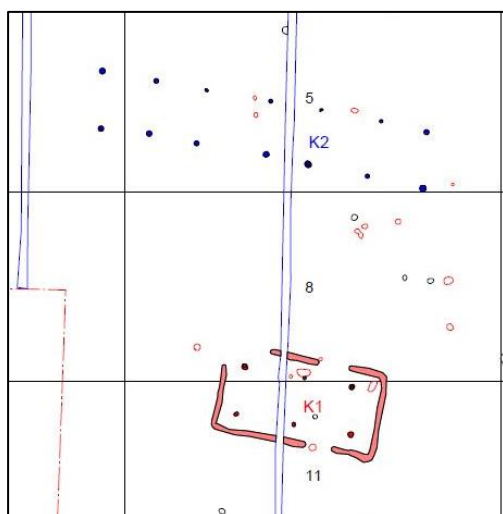
Der blev fundet forkullede kornkerner og frø i samtlige af de gennemsete prøver. Kornkernerne blev artsbestemt til mulig avnklædt byg (*Hordeum vulgare* cf. *var. vulgare*), nøgen byg (*Hordeum vulgare* *var. nudum*) og byg (*Hordeum vulgare*). Af dyrkede og indsamlede planter blev der erkendt hør (*Linum usitatissimum*) og hasselnøddeskaller (*Corylus avellana*).

Af forkullede frø blev der erkendt sæddodder (*Camelina sativa*), almindelig spergel (*Spergula arvensis*), almindelig fuglegræs (*Stellaria media*), bleg/fersken-pileurt (*Persicaria lapathifolia/maculosa*), pileurt (*Persicaria* sp., *Polygonum* sp.), snerle-pileurt (*Fallopia convolvulus*), rødknæ (*Rumex acetosella*), skræppe (*Rumex* sp), almindelig kiddike (*Raphanus raphanistrum*), mulig limurt (cf. *Silene* sp.) og gåsefod (*Chenopodium* sp.).

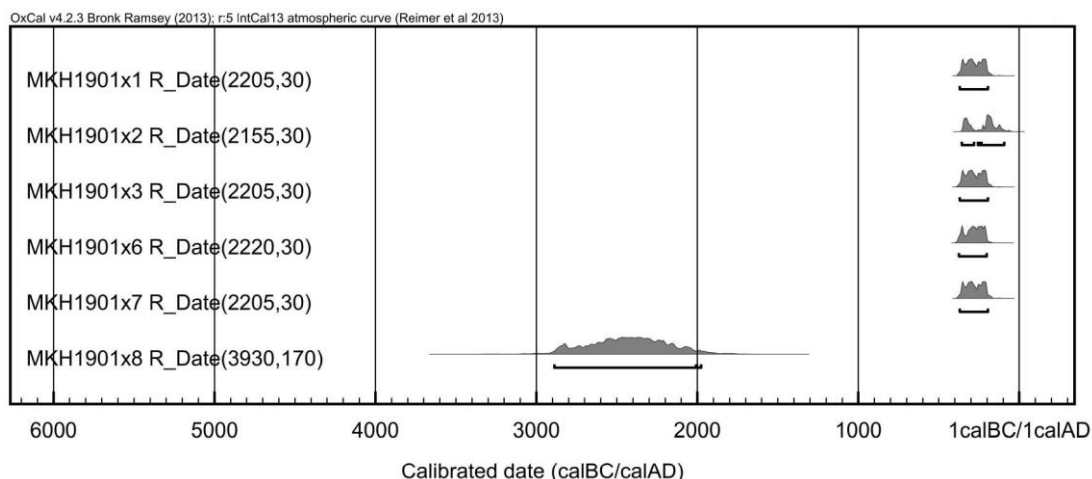
Grundet den forholdsvise høje mængde kornkerner samt sammensætningen af ukrudtsfrø i prøverne blev det besluttet at foretage en egentlig arkæobotanisk analyse af prøverne. Formålet med analysen er at belyse husets anvendelse, hvilken afgrøder blev dyrket på lokaliteten, og hvordan kornet blev bearbejdet (ud fra ukrudtsfrø). Da der er fundet både nøgen og avnklædt byg, kan en analyse muligvis også belyse forholdet mellem de to bygsorter. Denne problemstilling er interessant, da overgangen fra dominans af nøgen byg til avnklædt byg tilsyneladende sker på forskellige tidspunkter i de forskellige dele af Danmark, og der er endnu kun få fund fra Sydjylland, der belyser dette aspekt af det forhistoriske agerbrug. Derudover kunne hør samt muligvis sæddodder og almindelig spergel give oplysninger om dyrkning/indsamling og brug af olieholdige planter.

K1

K1 er et 3-skibet hus bestående af tre sæt tagbærende stolper og med væg- og gavlgrøft. K1 er tolket som en økonomibygning tilhørende K2.

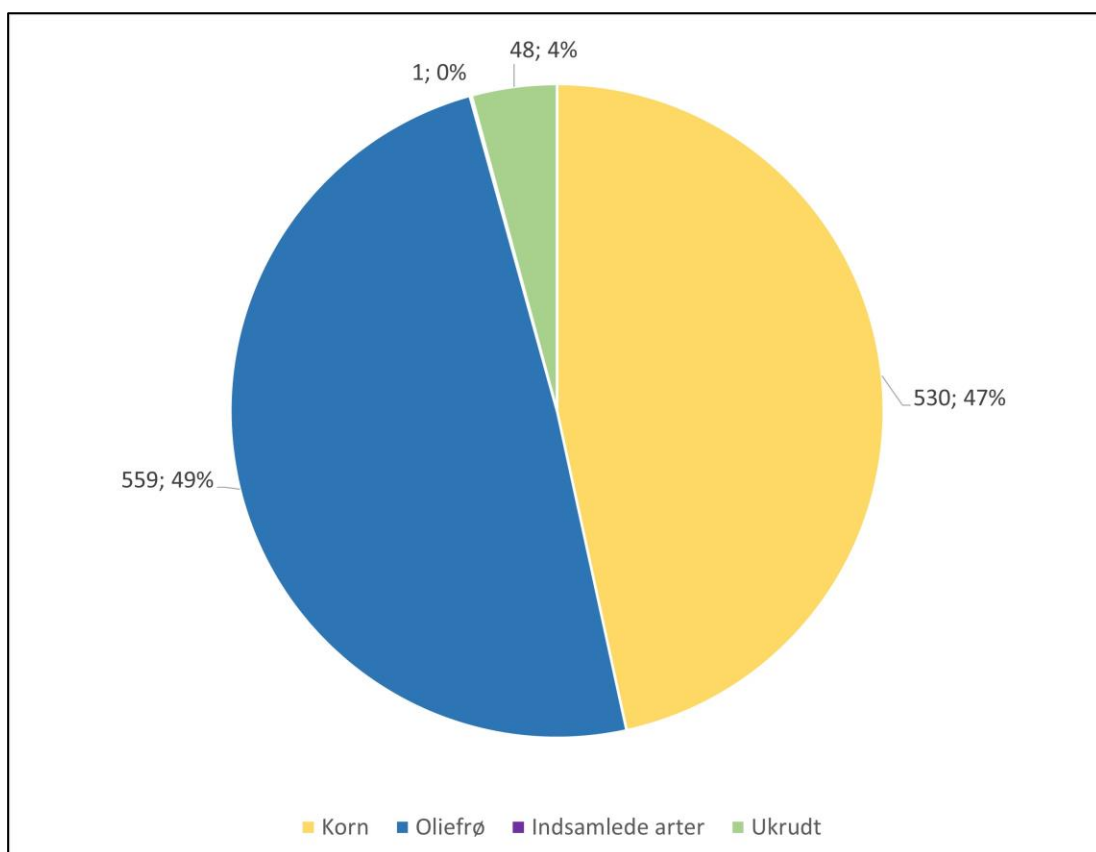
Figur 2. En del af udgravningsfeltet som viser K1 og K2. Plan taget fra MKH 1901, Banggård II beretningen.

Figur 3. Resultatet af ^{14}C -dateringene (figur fra MKH 1901, Banggård II beretningen)

K1 er ^{14}C -dateret på tre byg-kerner (*Hordeum vulgare*) til ældre førromersk jernalder

Der er i alt analyseret fem prøver fra K1. Overordnet set indeholder prøverne stort set lige mange forkullede kornkerner og oliefrø samt et mindre antal ukrudtsfrø (Figur 4).

Figur 4. Forholdet mellem korn, oliefrø, indsamlede arter og ukrudtsfrø

Blandt kornet er byg (*Hordeum vulgare*) den altdominerende afgrøde med 99 %, mens hvede (*Triticum* sp.) kun udgør 1 % af de identificerede kornsorter. Nøgen byg (*Hordeum vulgare* var. *nudum*) synes at være den dominerende bygsort, mens kun en mindre andel blev bestemt til avnklædt byg (*Hordeum vulgare* var. *vulgare*)(tabel 2). Langt hovedparten af bygkernerne kunne ikke identificerede til undersort grundet bevaringsforholdene samt

sediment på kornkernerne. Observationen af, at nøgen byg synes at være den dominerende byg sort, passer meget fint overens med det billede, vi har af agerbruget i perioden (Jensen & Andreasen 2011; Robinson 1994; Robinson et al. 2009). Men tilstedeværelse af avnklædt byg vidner om, at ændringer er på vej, som vil medføre, at nøgen bygs dominans bliver erstattet af avnklædt byg. Skiftet fra nøgen byg til avnklædt byg sker på forskellige tidspunkter i Danmark. På Sjælland sker dette skifte tilsyneladende meget tidlige, allerede i midten af bronzealderen, mens det sker omkring år 0 eller senere i resten af landet (Henriksen, Harild & Jensen 2009; Jensen & Andreasen 2011; Jensen & Thastrup 2020). På lokaliteten Banggård II ser vi sandsynligvis, at begge arter er blevet dyrket samtidigt, og der sker en gradvis og glidende overgang fra nøgen byg til avnklædt byg.

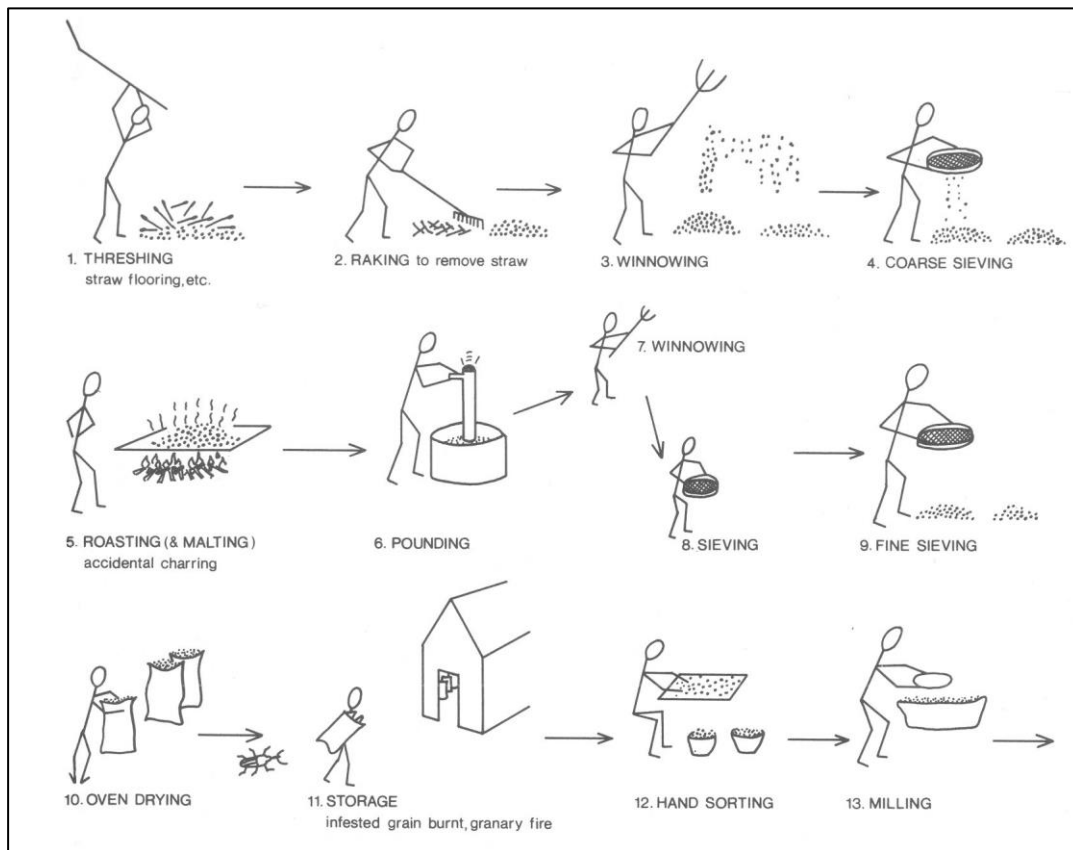
Der blev kun erkendt to hvede-kerner, som ikke kunne identificeres til undersort. Der er vanskeligt at drage nogle konklusioner ud fra de to hvede-kerner andet end, at hvede har været til stede på lokaliteten. Den kan både have været en selvstændig dyrket afgrøde, eller den kan have optrådt som ukrudt på en byg-mark.

Frø udgør egentligt den største del af de forkullede makrofossiler fundet i prøverne. Her er det især almindelig spergel (*Spergula arvensis*) og sæddodder (*Camelina sativa*), der er de to dominerende sorter. Begge sorter er meget olieholdige, og derfor er det sandsynligt, at de enten er blevet indsamlet eller dyrket som selvstændige afgrøder. Dyrkning af sæddodder begynder sandsynligvis i løbet af bronzealderen. Det vides ikke med sikkerhed, om spergel er blevet dyrket, men den har uden tvivl været indsamlet bl.a. til menneskeføde (Harild et al 2007).

Af andre interessante frø kan nævnes almindelig hør (*Linum usitatissimum*), som optræder på lokaliteten, dog i meget mindre grad end sæddodder og almindelig spergel. Derfor kan dens tilstedeværelse være vanskelig at tolke, men hør er en velkendt kulturplante, hvor frøene er meget olieholdige og kan bruges i forbindelse med madlavning, og stænglerne kan omdannes til tekstil. Hørren her på lokaliteten kan have optrådt som ukrudt på markerne, men det er dog lige så sandsynligt, at der er blevet dyrket på lokaliteten.

Størstedelen af de øvrige frø, som optræder i prøverne, stammer fra typiske markukrudsarter så som hvidmelet gåsefod (*Chenopodium album*), gåsefod (*Chenopodium* sp.), snerle-pileurt (*Fallopia convolvulus*), bleg/fersken-pileurt (*Persicaria maculosa/lapathifolia*), lancet-vejbred (*Plantago lanceolata*), rødknæ (*Rumex acetosella*), almindelig fuglegræs (*Stellaria media*) og almindelig pengeurt (*Thlaspi arvense*). En mindre andel af de vilde arter kan findes på flere forskellige biotoper: græs-familien (Poaceae), syrefamilien (Polygonaceae) og skræppe (*Rumex* sp.). Og til sidst blev der fundet et enkelt frø af star (*Carex* sp.), som foretrækker fugtig jordbund.

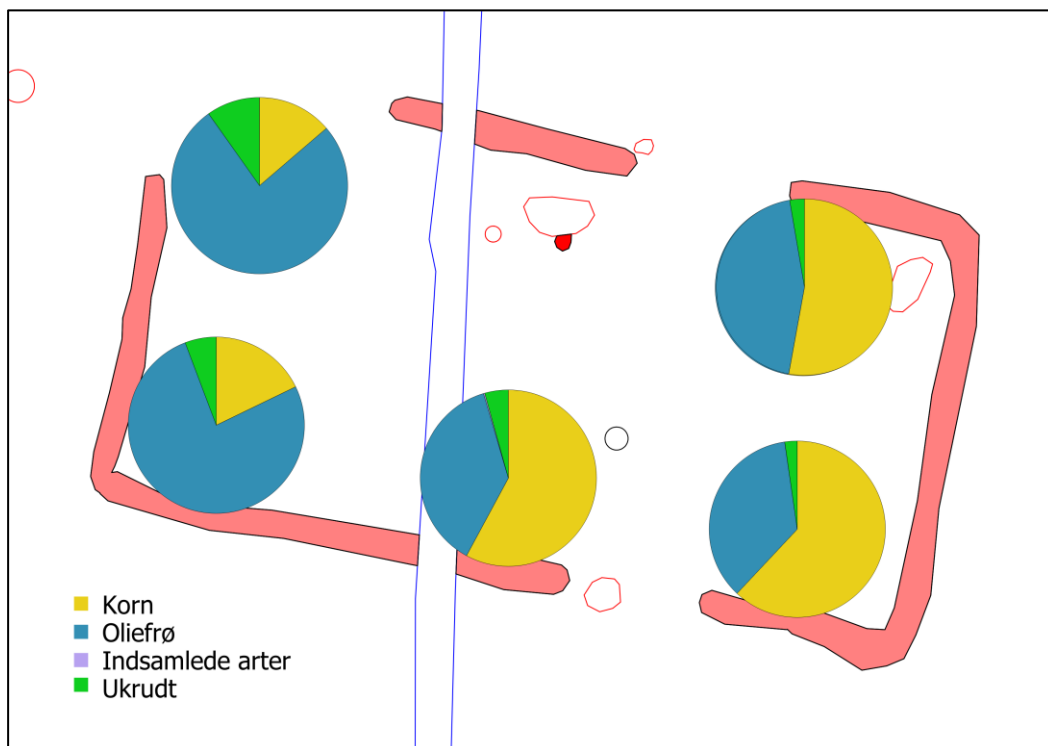
Ofte indeholder prøver fra denne periode mange ukrudsfrø, men prøverne fra Banggård indeholder kun få ukrudsfrø, og det tyder derfor på, at afgrøderne i K1 har været igennem en rensningsproces, hvor de fleste af ukrudsfrøene er fjernede (Hillman 1981)(figur 5). Og at de derefter er blevet oplagret rene i K1.

Figur 5 Diverse agerbrugsprocesser i form af kornrensning, kornhåndtering og oplagring (Renfrew & Bahn 1994, s. 235)

På figur 6 og i tabel 2 ses, at kornkernerne er blandet sammen med de olieholdige frø, men det er ikke sikkert, at det oprindelige billede har set sådan ud. Det er selvfølgelig muligt, at man endnu ikke har sorteret kornkernerne fra de olieholdige frø, men det er ikke særligt sandsynligt. Grunden til denne konklusion er, at prøverne stort set er frie for almindelige ukrudtsfrø, også de små typer, hvilket, som nævnt, antyder, at prøverne er blevet rensede, hvilket vil medføre en opdeling af plantematerialet (korn og frø) i små og store frø. Denne opdeling ses ikke i materialet, da store kornkerner og små frø fra sæddodder og spergel er fundet i samme prøver, og derfor er det mest sandsynligt, at de forskellige afgrøder (korn og olieholdige frø) er blevet opbevaret hver for sig. Og at opblandingen, som vi ser, skyldes spild i forbindelse med oplagringen.

Figur 6. Fordelingen af afgrøder og frø i K1.

Når der ses på fordelingen af makrofossilerne i K1 (Figur 5), ses en tydelig opdeling, hvor de prøver, der er domineret af oliefrø, ligger i husets vestlige ende, mens den østlige ende er domineret af kornholdige prøver.

Opsamling

Kornsorterne dyrket på Banggård er meget typiske for perioden, som hovedsageligt er domineret af nøgen byg (Jensen & Andreasen 2011; Robinson 1994). Vi ser også, at man sandsynligvis er begyndt at dyrke avnklædt byg på lokaliteten. Desuden er der måske også blevet dyrket hvede.

Man har ligeledes dyrket og/eller indsamlet olieholdige frø fra sæddodder og almindelige spergel, og disse er højst sandsynlig blevet brugt i forbindelse med madlavningen. Hør er muligvis ligeledes blevet dyrket, og stænglerne kan være blevet brugt til tekstilfremstilling, mens de olieholdige frø kan være brugt som mad.

Meget tyder på, at afgrøderne er blevet opbevaret rensede i K1, da prøverne stort set var frie for ukrudtsfrø, og derudover blev der ikke fundet andre affaldsprodukter fra kornproduktion som f.eks. aksled.

Der er foretaget meget få analyser af økonomibygninger og derfor har resultatet af den arkæobotanisk analyse bidraget med væsentlig viden om økonomibygningernes funktion. Samtidig har vi fået mere viden om agerbruget i ældre førromersk jernalder.

Grunden til, at der kun findes få analyser af økonomibygninger, er dels, at der ikke har været meget fokus på dem, men også at der sjældent findes forkullet materiale i dem. Manglen af forkullet materiale kan skyldes, at der formentligt ikke har været ildsted i dem, og at de derfor sjældnere end hovedhusene brændte ned. I flere af prøverne fra K1 fra Banggård blev der fundet mineralsk slagge, som vidner om, at materialet har været i forbindelse med høj temperatur, og derfor er der noget som tyder på, at økonomibygningen muligvis er nedbrændt, og netop derfor er der bevaret forkullede makrofossiler i den.

Planter fundet i prøverne

Planterne – de dyrkede og indsamlede arter

Camelina sativa (L.) Crantz. Sæd-Dodder. Omkring 40.000 frø pr. plante. Blomstrer juni-juli, frøene modnes august sammen med hørplanten. Er tæt forbundet med hør dyrkning, og frøene er olieholdige. (Frederiksen et al. 1950)

Corylus avellana L. Hassel. Busk op til 10 meters højde. Næringsrig bund i lyse skove, skovbryn, krat og hegn. (Hansen 1993)

Hordeum vulgare L. Seksrådet byg (nøgen + avnklædt). 60-120 cm høj. Højden kan have ændret sig på grund af avling. (Mossberg, Stenberg & Stenberg 2005)

Linum usitatissimum L. Almindelig Hør. Højde 30-80 cm. (Hansen 1993)

Spergula arvensis L. Alm. Spergel. 10-40 cm (10-30 cm) høj. Omkring 3.200 frø pr. plante. Blomstrer og frømodner juni-september. Frøene spirer både forår og efterår, men de efterårsspirende fryser som regel bort om vinteren og kan kun overleve meget milde vintre. Kan optræde uhyre talrigt i vårsædmarker, især på lette kalktrængende jorder. Værdsat i stubmark som foder til fårene. Næringsfattig bund, agerjord, vejkanter, ruderater, grusgrave, dyrket på hede-egnene (Brøndegård 1979; Frederiksen et al. 1950; Hansen 1993; Jessen & Lind 1922)

Triticum aestivum ssp. *aestivum* L. Brødhvede. *Triticum turgidum* ssp. *dicoccon* L. Emmer. *Triticum aestivum* ssp. *spelta* L. Spelt. *Triticum turgidum* ssp. Durum. *Triticum monococcum* ssp. *monococcum* L. Enkorn Højde 90-120 cm. (Hansen 1993)

Identificerede planter

Chenopodium album L. Hvidmelet Gåsefod. 25-80 cm høj (30-70 cm), gennemsnitlig omkring 3.100 frø pr. plante, dog frodige eksemplarer helt op til 40.000 frø. Blomstrer og frømodning juni-oktober. Udpræget sommerannual, meget skadelig ukrudt i vårsædmarker. Især på velgødet jord. Omkring bebyggelse, agerjord og ruderater. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

Fallopia convolvulus L. Snerle-Pileurt. 15-100 cm lange stængler, som enten er nedliggende eller slynger sig op om stængler, strå og blade fra andre planter, omkring 140-200 frø pr. plante. Blomstrer og frømodning juli-september. Udpræget sommerannual, modnes sammen med korn og hør. Knyttet til kornmarkerne og forekommer almindeligt i vårsæd hvor den er mest generende samt i hør, kan fremme lejesæd i kornet. Agerjord, ved bebyggelse. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950)

Plantago lanceolata L. Lancet-vejbred. 10-40 cm (10-30 cm) langt blomsterskaft, omkring 1.500 frø pr. plante, dog 15.000 på en stor plante. Blomstrer maj-juni, frømodning august-oktober. Flerårig. Overdrev, skrænter, marker, vedvarende græsmarker og ruderater. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993). Forsøg har vist at planten også vokser glimrende på marker, der bliver dyrket på jernaldermaner (Henriksen 1991)

Rumex acetosella L. Rødknæ. 15-30 cm høj, omkring 1.000 frø pr. plante. Flerårig. Udpræget vegetativ formering. Optræder som ukrudt i alle afgrøder på magre kalkfattige sandjorder og tørre humusagtige jorder. Grå klit, strandoverdrev, sandede overdrev og vedvarende græsmarker, vejkanter, skovrydninger, agerjord. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

Stellaria media (L.) Mill. Alm. Fuglegræs. 5-30 cm (5-20 cm) lange nedliggende stængler, omkring 15.000 frø pr. plante. Blomstrer og modner frø næsten hele året. Både sommerannual og vinterannual. Danmarks hyppigst forekommende ukrudtsart. Planten

kan optræde meget talrig i kornmarker. Agerjord, haver, tanglinier. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993)

Thlaspi arvense L. Almindelig pengeurt. 15-40 cm høj. Blomstrer maj-juni. Agerjord, ruderaer (Hansen 1993)

Svært adskillige planter

Persicaria maculosa L. Fersken-pileurt. 25-60 cm høj, omkring 200-800 frø pr. plante. Blomstrer og frømodner juli-september. Rent sommerannual (kan også forekomme i vintersæd, Melander 1998). Forholder sig som *Persicaria lapathifolia*. Agerjord, ofte vandlidende, ruderaer. (Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993, Jessen & Lind 1922)

og

Persicaria lapathifolia L. Bleg pileurt. 30-60 cm (25-80 cm) høj, omkring 800-850 frø pr. plante. Blomstrer og modner frø i juli-september. Udpræget sommerannual plante. Kan være meget skadelig i vårsæden, især i lave noget vandlidende marker, hvor den kan forekomme meget talrigt, kan også forekomme i vintersæden. (Melander 1998, Frederiksen et al. 1950, Hansen 1993)

Planter identificeret til slægt eller familie

Carex sp. Star

Chenopodium sp. Gåsefod

Poaceae Græsfamilien

Polygonaceae. Syrefamilien

Rumex sp. Skræppe

Litteratur

Brøndegaard, Vagn J. 1979: *Folk og Flora. Dansk etnobotanik*. Tønder.

Frederiksen, H. & P. Grøntved, H.I. Petersen 1950: *Ukrudt og ukrudtsbekæmpelse*. Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab. København.

Hillman, G. C. 1981: Reconstructing crop husbandry practices from charred remains of crops. In R. Mercer (red.) *Farming practice in British prehistory*,. Edinburgh, Edinburgh University Press. S. 123-162.

Hansen, K. 1993: *Dansk feltflora*. 1. udgave, 6. oplag. København.

Harild, J.A., Robinson, D.E., and Hudlebusch, J., 2007: New analysis of Grauballe man's gut contents. I: P. Asingh and N. Lynnerup (red.): *Grauballe man. An Iron Age bog body revisited*, vol. 49. Jutland Archaeological Society. Aarhus

Henriksen, Peter Steen 1991: *Spiselige vilde planter og landbrug på forsøgsområdet for jernalder* HAF. Upubliceret rapport

Henriksen, Peter Steen, Jan Andreas Harild & Peter Mose Jensen 2009: De arkæobotaniske analyser af materiale fra Nr. Hedegård I: Mads Runge (red.): *Nørre Hedegård. En nordjysk byhøj fra ældre jernalder*. Højbjerg

Jensen, Peter Mose & Marianne Høyem Andreasen 2011: Det levede man af (Afsnit om agerbruget). I: Mikael H. Nielsen (red.), Michael B. Lundø & Karen G. Therkelsen: *Fyn i Fortiden – Det levede liv 500 f.Kr – 150 e. Kr*. Odense.

Jensen, Peter Mose & Mads Bakken Thastrup 2020: Afgrøder og planteudnyttelse i yngre romersk og ældre germansk jernalder. I: Stine Vestergaard Laursen & Rasmus Birch Iversen (red.): *Hummelure. Landsby, langhus og landbrug i Østjyllands yngre jernalder*. Højbjerg.

- Jessen, K. & J. Lind 1922: *Det Danske Markkruddts Historie*. Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter, naturvidensk. og mathem. Afd., 8 Række, VIII. København.
- Melander, B. 1998: Beskrivelse af ukrudtsplanterne. I: *Ukrudtsbekæmpelse i landbruget*. Forskningscenter Flakkebjerg. Afdeling for Plantebeskyttelse. 3. udgave. S. 41-190.
- Mossberg, B. L. Stenberg & S. Ericsson 2005: *Den Store Nordiske Flora*. G.E.C. Gads Forlag. København.
- Renfrew, C. & P. Bahn 1994: *Archaeology. Theories, Methods and Practice*. Genoptryk fra 1991. London
- Robinson, David Earle. 1994: Dyrkede planter i Danmarks forhistorie. *Arkæologiske Udgravninger i Danmark*, 1993. s. 20-39.
- Robinson D.E., P.H. Mikkelsen & C. Malmros. 2009. Agerbruget, driftsformer og planteressourcer i jernalderen og vikingetiden (500 f.Kr. – 1100 e.Kr.) I: B. Odgaard, J.R. Rømer (Red.): *Danske Landbrugslandskaber gennem 2000 år. Fra digevoldninger til støttestrødder*. S. 117-142. Aarhus.

X-NR	EGNET TIL			ANTAL			ØVRIGE BEMÆRKNINGER
	MAKROFOSSIL ANALYSE	VEDANALYSE	¹⁴ C-DATERING	KORN	FRØ	TRÆKUL	
1	Ja	Nej	Ja	75-90	15-20	xx	Nøgenbyg, cf. avnklædt byg, byg, <i>Camelina sativa</i> , <i>Spergula arvensis</i> , <i>Rumex acetosella</i> , <i>Persicaria</i> sp.
2	Ja	Nej	Ja	80-100	10-20	xx	Byg, nøgenbyg, cf. avnklædt byg, <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> , <i>Polygonum</i> sp., <i>Spergula arvensis</i> , cf. <i>Silene</i> sp., <i>Rumex</i> sp., <i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Linum usitatissimum</i>
3	Ja	Nej	Ja	90-100	25-40	xx	Nøgenbyg, avnklædt byg, byg, <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> , <i>Camelina sativa</i> , <i>Linum usitatissimum</i> , <i>Spergula arvensis</i> , <i>Stellaria media</i> , <i>Rumex acetosella</i> , <i>Fallopia convolvulus</i> , <i>Corylus avellana</i>
4	Evt	Nej	Ja	ca. 20	ca. 40	xx	Byg, cf. avnklædt byg, <i>Linum usitatissimum</i> , <i>Camelina sativa</i> , <i>Spergula arvensis</i> , <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i> , <i>Rumex</i> sp.
5	Nej	Nej	Evt.	2+2f	ca. 25	xx	cf. byg, cf. <i>Linum usitatissimum</i> , <i>Spergula arvensis</i> , <i>Camelina sativa</i> , <i>Chenopodium</i> sp., <i>Persicaria lapathifolia/maculosa</i>

Tabel 1. Resultatet af det kursoriske gennemsyn. Trækulsmængden opgives som henholdsvis X med det mindste og XXXXX med det største indhold af trækul

Lokalitet	MKH 1901	MKH 1901	MKH 1901	MKH 1901	MKH 1901	Lokalitet
X-nr.	1	2	3	4	5	X-nr.
A-nr.	1	2	3	5	6	A-nr.
Floteret (ml)	11	16	11	3,6	2,6	Floteret (ml)
Dyrkede & indsamlede arter			Dyrkede arter & indsamlede arter			
Cerealia indet	26	26	19	1	1	Korn
Cerealia indet (fragment)	149	56	65	11	2	Korn (fragment)
Hordeum vulgare var. nudum	20	18	32	4		Nøgen byg
Hordeum vulgare var. vulgare	4	2	7	1		Avnklædt byg
Hordeum vulgare	91	73	86	18	5	Byg
Triticum sp.			2			Hvede
Corylus avellana (fragment)			1			Hasselnød (fragment)
Camelina sativa	54	36	46	106	31	Sæddodder
Linum usitatissimum		1	6	1	2	Almindelig hør
Spergula arvensis	56	79	122	13	6	Almindelig spergel
Markukrudt/Ruderater			Markukrudt/Ruderater			
Chenopodium album			2			Hvidmelet gåsefod
Chenopodium sp.	2	2	4	1		Gåsefod
Fallopia convolvulus	1	1	2	2		Snerlepilleurt
Persicaria maculosa/lapathifolia	4	1	11	3	4	Bleg/Fersken-pileurt
Plantago lanceolata		1				Lanvet-vejbred
Rumex acetosella				1		Rødknæ
Stellaria media				1		Almindelige fuglegræs
Thlaspi arvense			1			Almindelig pengeurt
Variabel Økologi			Variabel Økologi			
Poaceae				1		Græs-familien
Polygonaceae		1				Syre-familien
Rumex sp.		1				Skræppe
Vådbund			Vådbund			
Carex sp.					1	Star
Andet			Andet			
Indet	29	24	58	38	3	Ubestemmelig
Mineralsk slagge		Ja	Ja	Ja		Mineralsk slagge

Tabel 2. Resultatet af den arkæobotanisk analyse af K1.

Rapporterne fra Afdeling for Konservering og Naturvidenskab, Moesgaard Museum fremlægger resultater i forbindelse med specialundersøgelser af arkæologisk genstandsmateriale.

Hovedvægten er lagt på undersøgelser med en naturvidenskabelig tilgangsvinkel. Heriblandt kan nævnes arkæobotaniske undersøgelser, vedanatominiske undersøgelser, antropologiske undersøgelser af skeletter samt zooarkæologiske undersøgelser.

Der optræder også andre typer dokumentationsfremlæggelser, som f.eks. besigtigelse af marinarkæologiske lokaliteter og metodebeskrivelser af konserveringsteknisk karakter.

Alle rapporterne kan downloades fra Moesgaard Museums hjemmeside.

Eftertryk med kildeangivelse tilladt.